

A Ket. Szakértői Bizottságának szakmai véleményét tartalmazó

1. számú **módszertani állásfoglalás**

a szakhatósági eljárással kapcsolatos illeték és igazgatási szolgáltatási díjfizetésről

A Ket. 44-45. §-a rendelkezik a szakhatóság közreműködéséről. A szakhatósági modell nem új jogintézmény a Ket.-ben, azt már az Áe. is szabályozta.

A szakhatósági modell lényege: több, valójában különálló eljárásnak egy eljárás keretébe történő összevonása, anélkül, hogy az csorbítaná az érintett hatóságok önálló döntési jogkörét. Az ügyfél kizárólag a jogszabályban az adott ügyfajta intézésére – a saját hatáskörének gyakorlása mellett koordináló jogkörrel felruházott – hatósággal áll eljárási kapcsolatban, míg a többi közigazgatási szerv szakhatóságként vesz részt az eljárásban, s a koordináló szerv erre irányuló megkeresése alapján jár el. A szakhatósági modell alkalmazására az esetek túlnyomó részében hatósági engedélyezési eljárásban kerül sor, de előfordulhat szakhatósági részvétel hatósági kötelezési eljárásban is.

A szakhatósági modell bevezetésének egyértelműen az ügyfelek eljárási terheinek megkönnyítése és a hatósági eljárások időtartamának radikális rövidítése volt a célja. Ekként ugyanis az ügyfélnek nem kell pl. 6-8 hatóságtól külön-külön – esetenként egymást követő sorrendben – kérni a tevékenységéhez vagy tervezett létesítményéhez szükséges engedélyt, hanem az egy eljárás keretében lebonyolítható, méghozzá akként, hogy a szakhatóságok egyszerre, egymással párhuzamosan – bizonyos eljárási cselekmények tekintetében esetleg egymással összehangoltan – foglalkoznak az ügyvel.

A jogalkotó tehát a szakhatósági modellel időt és fáradságot kívánt megtakarítani az ügyfél számára, akként, hogy az ügyfél eljárási terheinek egy részét a koordináló szerve (a koncentrált ügyben érdemi döntésre feljogosított hatóságra) hárította át. Formálisan ugyan az ügyen csupán egyetlen határozat születik, ám ez – mivel magában foglalja a szakhatóságok állásfoglalását is – valójában annyifajta hatósági engedélynek (kötelezésnek) számít, ahány hatóság az ügy elbírálásában részt vett.

Nem szerepelt azonban a jogalkotó céljai között az, hogy a vázoltakon túlmenően az ügyfél számára pénzt is takarítson meg olyan módon: az ügyfél kevesebb illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat fizessen az összevont eljárásért, mint amennyiért a külön-külön eljárásokért fizetne.

Az eljárási illetéket – amely a központi költségvetés bevételeit képezi – kétféleképpen lehet megállapítani a szakhatóságok részvételével folyó eljárásokban: vagy egy összegben, amely magában foglalja a szakhatósági tevékenységért fizetendő illetéket is, vagy az összes résztvevő hatóságra nézve külön-külön (ha pl. valamelyik szakhatóság közreműködése költségigényesebb, mint a többi szakhatóságé). E két lehetséges módozat közül a jogalkotó szerv jogosult választani. Ugyanez a választási lehetőség nem áll fenn az igazgatási szolgáltatási díj esetében, mivel az az érintett hatóságok bevétele, tehát mértékének megállapítása is hatóságként történik.

Az illeték, illetőleg az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének módjára értelemszerűen irányadó a Ket. 36. §-ának (4) bekezdésben foglalt szabály, azaz mindkét fizetési

kötelezettséget az érdemi döntésre feljogosított szerv eljárásában kell teljesíteni, s e szerv utalja át azután az őket megillető igazgatási szolgáltatási díjat az érintett szakhatóságoknak. (A lerótt illeték átutalására nem kerül sor.)

Abból eredően, hogy az ügyfél csak az érdemi döntésre jogosult közigazgatási szervvel áll eljárási kapcsolatban, indokolt esetben e szervtől kérheti a Ket. 159. §-a alapján költségmentesség engedélyezését. E kérelem teljesítése esetén a költségmentesség – az egyéb eljárási költségen túlmenően – az illeték és az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése alóli teljes vagy részleges mentességet jelent, méghozzá az eljárásban résztvevő valamennyi hatóság közreműködésére kiterjedő hatállyal. Épp ezért a költségmentességet engedélyező, továbbá az engedélyezett költségmentességet módosító vagy visszavonó végzést meg kell küldeni annak a szakhatóságnak, amely a jogszabály alapján igazgatási szolgáltatási díjra jogosult. Nem kell megküldeni a végzést a többi szakhatóságnak, továbbá a költségmentesség engedélyezésére irányuló kérelmet elutasító végzést egyetlen szakhatóságnak sem.

Amennyiben a szakhatóságok közreműködését igénylő eljárás az ügyfél kérelmére indult, az eljárás e jellege az eljárás egészére kiterjed, tekintet nélkül arra, hogy a szakhatóságok az érdemi döntés meghozatalára jogosult hatóság megkeresése alapján indították meg saját eljárásukat. Ilyen esetben tehát az eljárási költségek viselése szempontjából, valamint az illeték és az igazgatási szolgáltatási díj mértéke szempontjából a szakhatósági eljárás is kérelemre indultnak minősül.

Amennyiben a különös eljárási szabály konkrét számlaszámot határoz meg, amelyre az igazgatási szolgáltatási díjat be kell fizetni, az átutalás is erre a számlára történik. A szakhatósághoz intézett megkeresésnek tartalmaznia kell azt a közlést, hogy az ügyfél az igazgatási szolgáltatási díjat befizette, és annak átutalására sor kerül(t). A kifejtettek miatt a határozat meghozatalára jogosult hatóságnak folyamatosan naprakész ismeretekkel kell rendelkeznie az érintett eljárásfajtákra vonatkozó illeték és igazgatási szolgáltatási díj mértékéről, továbbá a bankszámlákról.